

Posudek na disertační práci „Vitreoretinální rozhraní ve vztahu k chirurgické léčbě makulárních onemocnění“ autor: MUDr. Jan Kalvoda

K posouzení jsem dostal práci MUDr. Jana Kalvody „Vitreoretinální rozhraní ve vztahu k chirurgické léčbě makulárních onemocnění“. Práce je napsána dobrou češtinou, kvalitně zpracovaná, má 59 stran, 3 tabulky a 26 obrázků, zahrnujících obrazy z optické koherenční tomografie (OCT), elektronové mikroskopie a grafy statistických výsledků. Je doplněna rozsáhlou literaturou, převážně z poslední doby, odpovídající řešené problematice.

Téma, které si vybral je velmi aktuální, jedná se o rychle se rozvíjející oblast očního lékařství, ve které se uplatňují jak nové vyšetřovací postupy (OCT) tak i pokroky ve vitreoretinální chirurgii. Je možné zlepšit vidění skupinám pacientů u kterých nejsou dosud jasné vypracovány indikace a jejich léčba je finančně velmi náročná, proto je práce významná i pro zdravotnickou péči v našem státě.

V úvodu, dokumentovaném literárním rozborem, autor charakterizuje vitreoretinální rozhraní (VR) jako dynamicky se vyvíjející prostředí, které významně ovlivňuje a indikuje průběh makulárních onemocnění.

Na str. 12 je hypotéza a cíle práce – zaměřené na studium VR rozhraní u diabetického makulárního edému (ME), neúplných makulárních defektů (NMD) a idiopatické makulární díry (IMD) pomocí morfometrické a histopatologické analýzy membrána limitans interna retinae (ILM) a epimakulární membrány (EMM) odebraných během pars plana vitrektomie (PPV). U každé ze sledovaných skupin si stanovil další specifické cíle, podle charakteru sledovaných onemocnění.

Byly vybrány vhodné skupiny nemocných, které byly podrobně vyšetřeny, včetně biochemických ukazatelů kompenzace diabetu a celkových chorob. U všech byla provedena PPV, odebrána ILM a vyšetřena světelnou a elektronovou mikroskopií. Jedním z hlavních sledovaných parametrů byla tloušťka ILM. Ke zpracování získaných dat byly použity odpovídající testy, s hladinou významnosti $p = 0,05$.

Cíle, které si autor kladl u jednotlivých skupin onemocnění byly splněny.

Diabetický okulární edém – bylo prokázáno, že PPV je účinnou léčbou pacientů s DME, nereagujícím na laserovou koagulaci. Pokud byla ILM odstraněna, výsledky byly lepší než při jejím ponechání. Ultrastrukturální vyšetření ILM po statistickém zpracování potvrdilo, že tloušťka ILM závisí m.j. i na dlouhodobé kompenzaci diabetu, to podtrhuje její význam i na této úrovni.

Neúplné makulární defekty – byly zjištěny rozdílné morfologické oblasti neúplných makulárních defektů, ověřena přítomnost epimakulární membrány. Zlepšení či stabilizace bylo dosaženo v 84,6% na konci sledovacího období.

Idiopatická okulární díra – vitrektomie s chirurgickým odstraněním ILM je účinnou metodou léčby, byla objektivně posouzena ultrastruktura vitreomakulárního rozhraní.

Získané poznatky z tohoto projektu výzkumu stavu a změn vitreomakulárního rozhraní u sledovaných makulárních onemocnění jsou založeny na kombinaci klinických a experimentálních postupů. Svědčí o tom, že styčná oblast zadní plochy sklivce, ILM a dalších vrstev sítnice představuje prostředí s velkou dynamikou, typickými morfologickými a biochemickými procesy. Práce je přínosem pro další rozvoj oftalmologie nejen z teoretického hlediska, ale i praktické péče o nemocné.

Na autora mám jeden dotaz – zda by mohl upřesnit svou roli v tomto komplexním výzkumu.

Lze konstatovat, že dizertační práce MUDr. Jana Kalvody „Vitreoretinální rozhraní ve vztahu k chirurgické léčbě makulárních onemocnění“ přináší nové poznatky, prokazuje jeho předpoklady k samostatné a tvořivé vědecké práci a proto doporučuji komisi, aby mu udělila titul PhD.

Prof. MUDr. Pavel Rozsival, CSc., FEBO

Oční klinika FN v Hradci Králové

FAKULTNÍ NEMOCNICE
HRADEC KRÁLOVÉ
Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové
Prof. MUDr. Pavel Rozsival, CSc., FEBO
Přednosta oční kliniky
tel.: 495 832 325